

Norsk språkråd 1974

Norsk språkråd har i 1974 halde fram med arbeidet etter dei same retningslinene som tidlegare. Arbeidsoppgåvene har auka, særleg fordi rådet stadig engasjerer seg sterkare i arbeidet med fagterminologiske spørsmål.

I 1974 kom det inn til språkleg kontroll 341 lærebøker, 108 på nynorsk, 181 på bokmål og 52 med både nynorsk- og bokmålstekst. Dette er om lag same talet som i 1973. Språkrådet har fått fleire klager over mangel på nynorske lærebøker i skulen, og har sendt ei fråsegn til Kyrkje- og undervisningsdepartementet der rådet understrekar at lova må verta følgd, og at departementet må gjera dei tiltak som trengst for at lærebøkene i alle skuleslag kan liggja føre til same tid på nynorsk og bokmål.

Også i 1974 har Språkrådet fått mange spørsmål om språklege problem, både skriftleg og over telefonen. Eit utval av spørsmåla og svara er publisert i meldingsbladet Språknytt. Dette bladet er gratis og kjem med fire nummer i året, kvart på seksten sider. Bladet har eit opplag på 11 000 og vert sendt til skulane (grunnskulen, vidaregåande skular, lærarskular, høghskular), til universiteta, offentlege bibliotek, aviser, journalistar, medarbeidarar i NRK og andre.

Språkrådet har gått gjennom skrivemåtar og bøyingsformer i den nye utgåva av Tanums store rettskrivningsordbok. I tilknytning til dette arbeidet har fagnemnda i rådet gjort ei rekkje rettskrivningsvedtak.

Komiteen for dataterminologi har utarbeidt ei førebels liste på ca. 1100 termar med definisjonar. Komiteen vonar å få gjeve ut lista i 1975. Innstillinga frå grammatikkomiteen er ferdig og vil venteleg også verta utgjeven i 1975. Elles er

komiteen for marknadsføringsterminologi komen godt i gang med arbeidet. Planen er å få laga ei liste med definisjonar til sentrale termar i marknadsføring. Komiteen for nynorsk fagterminologi har i 1974 mellom anna gått gjennom "Forslag til nordiske størrelsesnavn" frå Standardiseringskomiteen for tekniske og fysikalske enheter, og sett opp ei liste over nynorske ekvivalentar til termane i publikasjonen. Språkrådet har dessutan fått oversendt ei rekkje tekstar til språkleg gjennomsyn, m.a. framlegg til Norsk Standard frå Norges Standardiseringsforbund, ordboksmanuskript frå Rådet for teknisk terminologi, arbeidsgrunnlag for nomenklaturutvala i Forsvarets felles materiellteneste (FFMT — tidlegare FSKM) og ca. 3 000 termar med definisjonar til ei ny utgåve av *Metallurgisk ordbok* som Norsk Verkstedsindustri Standardiseringsentral (NVS) vil gje ut.

Norsk språkråd har saman med Rådet for teknisk terminologi teke initiativet til å få i gang eit arbeid for ein norsk oljeterminologi. På eit sammøte med styresmaktene, ei rekkje oljeselskap og andre vart det vist positiv interesse for tiltaket, og Norsk språkråd og Rådet for teknisk terminologi vart bedne om å venda seg til aktuelle organ med spørsmål om økonomisk og fagleg støtte for å få i gang arbeidet så snart som mogeleg.

Språkrådet har i 1974 også vendt seg til styresmaktene med framlegg om å skipa terminologikomitear for ei rekkje skulefag. Det er meininga at komiteane skal få i oppdrag å arbeida ut autoriserte lister der terminologien vert fastlagd og termane forklarte.

Komiteen for praktiske skrivereglar har i 1974 arbeidt med forkortingar og bruken av små/store forbokstavar. Særutval skal elles drøfta mogelege endringar i rettskrivinga både på bokmål og nynorsk, og vil leggja fram eventuelle forslag om justeringar for fagnemnda. Arbeidet med handordbøkene er kome godt i gang, både på nynorsk og bokmål.

Etter oppmoding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet har Norsk språkråd drøfta spørsmålet om det skal gjevast ein eller to karakterar til avgangsprøva i norsk i ungdomsskulen. Eit fleirtal i rådet gjekk inn for at det vert gjeve to karakterar, ein i hovudmål og ein i sidemål, men at det skal vera visse

høve til fritak. Departementet har no bestemt at det skal gjevast to karakterar i norsk.

Språkrådet har også gjeve ei fråsegn til Kyrkje- og undervisningsdepartementet om fordelinga av nynorsk og bokmål i vermeldingane i Norsk rikskringkasting. I fråsegna stør Språkrådet tanken om å laga ein instruks for målfordelingane i vervarsel som dei meteorologiske institusjonane sender ut gjennom Norsk rikskringkasting.

Samarbeidsnemnda for norske namnegranskarar har levert ei utgreiing til Norsk språkråd om prinsippa for språkleg normering av norske stadnamn. Bakgrunnen er at Kyrkje- og undervisningsdepartementet skal setja ned eit utval til å vurdera ulike sider når det gjeld skrivemåten av stadnamn, gardsnamn og bruksnamn. Språkrådet vonar dessutan seinare å kunna drøfta dei praktiske problema i samband med stadnamnormering.